

D ů v o d y :

Předmětem žaloby určovací nemusí býti určení práva nebo právního poměru jsoucího mezi stranami, nýbrž i třetí osoba může žalovati o určení práva, jež jí nepřísluší, nebo právního poměru, v němž není, má-li na jeho bezodkladném zjištění právní zájem (rozh. čís. 10573 Sb. n. s.). Právní zájem musí býti takového rázu, že vyžaduje určení práva nebo právního poměru právě proti tomu, kdo jest v určovacím sporu žalován. Z toho vychází, že žaloba na určení práva nebo právního poměru jest přípustna pouze tehdy, když toto určení může nabýti materiální právní moci mezi stranami sporu. Tohoto předpokladu zde není, ježto o otázce, byli-li žalovaní platně zvoleni za členy představenstva a dozorčí rady družstva »S.«, spol. s r. o. a jsou-li proto oprávněni vykonávati práva s touto funkcí spjatá, může býti definitivně a s účinností pravomoci rozhodnuto pouze ve sporu proti družstvu, k jehož orgánům žalovaní přináležejí. Rozsudkem, vydaným v tomto sporu nebylo by však pravoplatně s účinkem i pro družstvo určeno, že dotýčný právní poměr žalovaných ke zmíněnému družstvu tu není a žádaný výrok by byl proto bezúčelným, kdyby v případném sporu proti družstvu bylo uznáno, že předmětný právní poměr tu je. Neprokázali tudíž žalobci, že mají právě vůči žalovaným právní zájem na bezodkladném zjištění, že předmětný právní poměr mezi žalovanými a zmíněným družstvem tu není. Jest sice pravda, že žalobci by neměli zpravidla právního zájmu na bezodkladném zjištění proti tomu, kdo nepopírá žalobci tvrzené právo nebo právní poměr. Uvádějí-li žalobci, že neměli důvodu žalovati družstvo, ježto toto žalobcům tvrzené právo nikdy neupíralo, přehlíží, že žalovaní neupírali žalobcům právo vlastním jménem, nýbrž vykonávajíce funkce orgánů družstva, takže jejich jednání a úkony jdou na vrub družstva.

Čís. 14927.

Třebas byl pro nedostatek předpokladů § 515 c. ř. s. přípustný s a m o s t a t n ý rekurs do rozhodnutí prvního soudu, jímž nařízena byla oprava formální vady podle §§ 84, 85 c. ř. s., jest do rozhodnutí rekursního soudu o tom dovolací rekurs nepřipustný, má-li postižený možnost svoji stížnost uplatnit v dovolacím řízení.

(Rozh. ze dne 6. února 1936, R I 1462/35.)

Prv ý s o u d uložil žalované podle § 84, 85 c. ř. s., by připojila ještě jedno vyhotovení odvolacího spisu. R e k u r s n í s o u d zrušil toto usnesení. D ů v o d y: Napadené usnesení bylo vydáno prvním soudem až po rozsudku, nemohlo tedy býti napadeno v odvolání (§ 515 c. ř. s.). Protože nebylo vydáno odvolacím soudem, nýbrž prvním soudem, nemohlo by býti napadáno ani v dovolání, ev. stížnosti proti rozhodnutí odvolacího soudu. Jest tudíž samostatná stížnost proti němu

přípustná přes ustanovení § 85 (3) c. ř. s. (srov. rozh. čís. 9936 Sb. n. s.). Stížnost jest také důvodná. Jako žalobkyně (odpůrkyně) odvolatelčina udána jest v odvolání pozůstalost po Josefu S-ovi. Tato jest tedy odpůrkyní odvolatelčinou ve smyslu §§ 80 a 468 c. ř. s. Stačil tedy pro ni jeden stejnopis odvolání. Jako zákonní zástupci její jsou sice v odvolání označeni tři přihlášení dědicové, ale tito se podle § 550 obč. zák. považují za jednu osobu. Když tedy jeden z nich má jiného právního zástupce a ostatní dva také jiného, platí totéž, co ustanovuje § 90 c. ř. s. v druhé větě svého 1. odst.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody :

Jde o nařízení, vydané k odstranění formální vady podle § 84 druhý odstavec c. ř. s., jež podle § 84 první odstavec druhá věta c. ř. s. nemůže býti vzato v odpor samostatným opravným prostředkem. Jen výjimečně jest jej však přece připustiti, jak se podává z ustanovení §§ 514, 515 c. ř. s., není-li dalšího odporovatelného rozhodnutí, z kteréhožto hlediska správně vycházel rekursní soud odkazuje ve svém odůvodnění na rozhodnutí nejvyššího soudu uveřejněné pod čís. 9936 Sb. n. s. Byly-li však pro to podmínky při rozhodování o rekursu, kde usnesení prvního soudu, vydané po rozsudku, nemohlo již býti napadeno odvoláním, schází zmíněný předpoklad u dovolacího rekursu, neboť žalující strana bude mít možnost v dovolacím řízení přivést k platnosti svoji stížnost proti usnesení, jež teď napadá samostatným dovolacím rekurs. Není tedy důvodu, aby byl připuštěn jako samostatný, dovolací rekurs, který bylo proto odmítnouti, neučinily-li tak již nižší soudy.

Čís. 14928.

Právo zástavní podle čl. 382 obch. zák. Destinátář může si své případné nároky zajistiti prozatímním opatřením nebo pořadem práva.

(Rozh. ze dne 6. února 1936, R I 64/36.)

Nižší soudy povolily firmě P., dopravní společnosti proti jejímu komitentu firmě R. a destinátáři dopravovaného zboží firmě Josef J. podle čl. 310, 409 až 411 obch. zák. prodej tohoto zboží.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs Josefa J-a.

Důvody :

Podkladem zástavního práva speditérova dle čl. 382 obch. zák. a povozníkova dle čl. 409 obch. zák. jest smlouva spediční, pokud se týče nákladní a stranami v mimosporném řízení zahájeném o návrhu speditéra, pokud se týče povozníka na povolení prodeje zboží, jež je předmětem smluv těch, jsou osoby, jež mezi sebou uzavřely tyto smlouvy. Osvědčil-li speditér předpoklady zástavního práva dle čl. 382 obch. zák., pokud se týče osvědčil-li povozník předpoklady čl. 409 a 407 obch. zák., musí soud vyhověti jeho návrhu na realizaci práva zástavního prodejem